

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره دکتری

رشته فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارگروه: الهیات و معارف اسلامی

گرایش: —

گروه: علوم انسانی

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

مقطع: دکتری

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی برنامه بازنگری شده دوره دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه درسی مقطع دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی مصوب ۲۰۰ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۱۷ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

مشخصات کلی برنامه درسی رشته

فلسفه و کلام اسلامی در مقطع دکتری

Islamic Philosophy & Kalam: PhD

فصل اول

مقدمه: تعریف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسأله تجاوز نمی کرد، اما فلاسفه و حکمای اسلامی این مسایل را به هفتصد مسأله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمآلهین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می شود: فلسفه اسلامی، و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین‌شناسانه ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدفش دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است؛ البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، سنتهای فکری پیوسته و بی‌انقطاعی بوده‌اند که بدون هیچ گسستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آنها دفاع عقلانی نماید. امروزه در کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده‌دار چنین بحثهایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شبهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، پویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

* دین‌شناسی فلسفی کلامی

ضرورت و اهمیت رشته

* دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

* با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و عضو هیئت علمی نقش ایفا کنند.

طول دوره و شکل نظام

* شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی، عملیات صحرایی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.

* دوره دکتری بالاترین مقطع تحصیلی در آموزش عالی می‌باشد و طول دوره آن حداکثر ۵/۵ سال می‌باشد و به دو مرحله آموزشی و پژوهشی مستقل از هم تقسیم می‌شود و با دفاع از رساله پایان می‌پذیرد.

شرایط پذیرش دانشجو

صلاحیتهای عمومی؛ و صلاحیت علمی که از طریق آزمون سراسری سنجیده می‌شود.

فصل دوم

جدول دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع دکتری

پیشنیاز/اهمیت‌یاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ابن‌سینا	۱
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	عرفان نظری	۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی تطبیقی	۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۱	۴
فلسفه‌ی ملاصدرا ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۲	۵
فلسفه‌ی ملاصدرا ۲	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۳	۶
فلسفه‌ی ملاصدرا ۳	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۴	۷
فلسفه‌ی ملاصدرا ۴	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۵	۸
فلسفه‌ی ملاصدرا ۵	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا ۶	۹
				۱۸		۱۸	رساله	۱۰
	۲۸۸		۲۸۸	۳۶		۳۶	جمع کل	

فصل سوم

مشخصات و سرفصل‌های دروس

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ابن‌سینا

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظام فلسفی ابن‌سینا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در حوزه‌ی هستی‌شناسی در چارچوب فلسفه‌ی ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. موضوع، مبادی، مسائل، و روش فلسفه از منظر ابن‌سینا

۲. موجود و شیء (نقد نظریه‌ی متکلمان در باب وجود و شئییت)

۳. اقسام نخستین موجود (واجب و ممکن) و احکام آن‌ها

۴. بحث در باب صدق و اصل عدم تناقض

۵. تعریف و اقسام جوهر

۶. جوهر جسمانی

۷. ماده و صورت و روابط آن‌ها

۸. مقولات

۹. وحدت و کثرت

۱۰. ماهیت عدد

۱۱. ماهیت علم
۱۲. تقدم و تأخر، حدوث و قدم
۱۳. قوه و فعل
۱۴. علیت، اقسام، و احکام آن
۱۵. نقد نظریه‌ی مُثُل
۱۶. اثبات وجود مبدأ اول
۱۷. اثبات وحدت مبدأ اول
۱۸. بحث در باب صفات مبدأ اول
۱۹. چگونگی آفرینش جهان
۲۰. مسئله‌ی شر
۲۱. معاد
۲۲. نبوت
۲۳. امامت

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، بتحقیق سعید زاید، مکتبه‌ی آیه الله المرعشی، قم، ۱۴۰۴.

فهرست مطالعات:

النجاء، ابن سینا، تصحیح محمد تقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

الإشارات و التنبيهات، ابن سینا، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

متافیزیک، ارسطو، ترجمه‌ی شرف‌الدین خراسانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Mysticism

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با عرفان اسلامی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم عرفانی

سرفصل درس:

۱. تعریف عرفان، و بیان موضوع، مبادی، و مسائل آن
۲. مقایسه‌ی حکمت بحثی و ذوقی
۳. اقسام و مراتب کشف و شهود
۴. وجود و مسائل آن از دیدگاه عرفان
۵. وحدت شخصی و تشکیکی وجود
۶. تجلی اول و دوم
۷. اعیان ثابت و مظاهر علمی اسما و صفات حق
۸. کیفیت تعلق علم به حقایق و اعیان
۹. مقام خلق و ایجاد
۱۰. عوالم کلیه و حضرات خمس

۱۱. عالم مثال و برزخ

۱۲. نبوت، رسالت، ولایت، و خلافت

۱۳. حقیقت محمدیه

۱۴. انسان کامل

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

فصوص الحکم، ابن عربی

تمهید القواعد، صائن‌الدین ابن‌ترکه‌ی اصفهانی

فهرست مطالعات:

الفتوحات المکیه، ابن عربی

مصباح الانس، حمزه‌ی فناری

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی تطبیقی

عنوان درس به انگلیسی: Comparative Philosophy

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با وجوه تمایز و اشتراک فلسفه‌ی اسلامی و غربی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مقایسه‌ی نظام‌های فلسفه‌ی اسلامی و غربی

سرفصل درس:

۱. هستی‌شناسی از دیدگاه فیلسوفان اسلامی و فیلسوفان غربی به‌ویژه هایدگر و اگزیستانسیالیسم
۲. علیت از دیدگاه فیلسوفان اسلامی و فیلسوفان غربی به‌ویژه هیوم و کانت
۳. ماهیت، امکان، و حدود شناخت از منظر فلسفه‌ی اسلامی و معرفت‌شناسی معاصر
۴. مقایسه‌ی علم‌النفس در فلسفه‌ی اسلامی با مباحث فلسفه‌ی ذهن
۵. مقایسه‌ی مسئله‌ی جبر و اختیار در فلسفه‌ی اسلامی با مسئله‌ی اراده‌ی آزاد در فلسفه‌ی تحلیلی
۶. مقایسه‌ی نظریه‌های معاد در فلسفه‌ی اسلامی با مباحث مرگ و جاودانگی در فلسفه‌ی دین معاصر
۷. مطالعه‌ی تطبیقی مسئله‌ی شر در فلسفه‌ی اسلامی و فلسفه‌ی دین معاصر

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع و مطالعات:

- الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، بتحقیق سعید زاید، مکتبه آیه الله المرعشی، قم، ۱۴۰۴.
مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هانری کرین، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.
الحکمة المتعالیة فی الأسفار الأربعة العقلیة، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.

Hume, D. (۱۸۷۵) *The Philosophical Works of David Hume*, ed. T.H. Green and T.H. Grose, London: Longman, Green, 4 vols.

Kant, I. (۱۹۹۸) *Critique of Pure Reason*, ed. and trans. P. Gruyer and A.W. Wood, Cambridge: Cambridge University Press.

Kant, I. (۱۹۹۷) *Prolegomena to Any Future Metaphysics, with selections from the Critique of Pure Reason*, ed. and trans. G. Hatfield, Cambridge: Cambridge University Press.

Heidegger, M. (۱۹۲۷) *Sein und Zeit (Being and Time)*, trans. J. Macquarrie and E. Robinson, New York: Harper & Row, ۱۹۶۲.

Blackham, H.J. (۱۹۵۲) *Six Existentialist Thinkers*, New York: Harper Torchbooks, 2nd edn, ۱۹۵۹.

Sosa, E. (ed.) (۱۹۹۴) *Knowledge and Justification*, vols 1 and 2, Brookfield, VT: Ashgate Publishing Company.

Rey, G. (۱۹۹۷) *Contemporary Philosophy of Mind*, Oxford: Blackwell.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۱

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی در چارچوب فلسفه‌ی

ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. موضوع، مسائل، مبادی، غایت، و روش فلسفه از نظر ملاصدرا

۲. بداهت مفهوم وجود

۳. اشتراک معنوی وجود

۴. اصالت وجود

۵. تخصص وجود

۶. بساطت وجود

۷. نفی معلولیت از وجود

۸. مساوقت وجود و شئیت

۹. وجود رابطی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازي، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، المركز الجامعي للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، انجمن حكمت و فلسفه‌ي ايران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدين شيرازي، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازي، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۲

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم وجهی، عدمی، و ماهوی در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم وجهی، عدمی، و ماهوی در چارچوب

فلسفه‌ی ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. مواد ثلاث (وجوب، امکان، امتناع) و مسائل مربوط به آنها

۲. وجود ذهنی: بیان ادله و دفع اشکالات

۳. مباحث مربوط به عدم و معدوم

۴. جعل و مجعول

۵. ماهیت

۶. کلی و جزئی

۷. جنس و فصل و نوع

۸. نحوه‌ی وجود کلی طبیعی

۹. نظریه‌ی مُثُل

۱۰. وحدت و کثرت

۱۱. اقسام تقابل

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحکمة المتعالیة فی الأسفار الأربعة العقلیة، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

الشواهد الربوبیة، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.

العرشیة، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۳

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۳

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی در چارچوب فلسفه‌ی

ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. علت و معلول
۲. علت‌های چهارگانه: فاعل و غایت و ماده و صورت
۳. وجوب بالغیر و بالقیاس
۴. ابطال دور و تسلسل
۵. امتناع اجتماع فعل و قبول
۶. قاعده‌ی الواحد: اصل و عکس
۷. قوه و فعل
۸. حرکت و زمان
۹. حدوث و قدم

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازی، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازی، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، المركز الجامعي للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازی، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدين شيرازی، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازی، انتشارات مولي، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۴

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۴

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با خداشناسی در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم خداشناسی در چارچوب فلسفه‌ی ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. براهین اثبات واجب‌الوجود
۲. برهان صدیقین
۳. وحدت، بساطت، و تمامیت واجب‌الوجود
۴. دسته‌بندی صفات واجب‌الوجود
۵. رابطه‌ی ذات و صفات واجب‌الوجود
۶. اقوال در علم الهی و نقد آنها
۷. نظریه‌ی ملاصدرا در علم الهی
۸. مراتب علم الهی (عنايت و قضا و قدر)
۹. علم پیشین الهی و اختیار انسان
۱۰. قدرت و اراده‌ی واجب‌الوجود

۱۱. نسخ و بدا و تردد
 ۱۲. مسئله‌ی دعا و اجابت
 ۱۳. حیات و سمع و بصر
 ۱۴. کلام الهی و مسائل مربوط به وحی و قرآن
 ۱۵. مسئله‌ی شر
 ۱۶. صادر اول و مسئله‌ی ربط واحد به کثیر
 ۱۷. دوام فیض و حدوث عالم

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحکمة المتعالیة فی الأسفار الأربعة العقلیة، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

السواهد الربوبیة، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.

العرشیة، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۵

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۵

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا ۴

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با علم‌النفس در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم علم‌النفس در چارچوب فلسفه‌ی ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. تعریف نفس

۲. جوهریت نفس

۳. تجرد نفس

۴. قوای نفس

۵. کل القوی بودن نفس

۶. براهین تجرد نفس ناطقه

۷. رابطه‌ی نفس و بدن

۸. جسمانیت حدوت و روحانیت بقای نفس

۹. زوال‌ناپذیری نفس

۱۰. علت هستی‌بخش نفس

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازي، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، المركز الجامعي للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، انجمن حكمت و فلسفه‌ي ايران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدين شيرازي، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازي، انتشارات مولي، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا ۶

عنوان درس به انگلیسی: Mulla Sadra's Philosophy ۶

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی ملاصدرا ۵

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مباحث معاد در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم معادشناختی در چارچوب فلسفه‌ی ملاصدرا

سرفصل درس:

۱. دیدگاه‌های مختلف در باب تناسخ و ابطال آن‌ها

۲. ماهیت سعادت حقیقی

۳. چگونگی حصول سعادت حقیقی

۴. اقوال در معاد روحانی

۵. ادله‌ی منکران و ردّ آن‌ها

۶. مراتب معادشناسی

۷. مقدمات اثبات معاد جسمانی

۸. اثبات معاد جسمانی

۹. دفع شبهات معاد جسمانی

۱۰. تبیین عقلانی معادشناسی قرآنی (حشر، قیام، صراط، میزان، قیامت، نفع صور، نامه‌ی اعمال، بهشت و دوزخ)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربعة العقلية، صدرالدين شيرازي، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

فهرست مطالعات:

الشواهد الربوبية، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، المركز الجامعي للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدين شيرازي، تصحيح و مقدمه سيد جلال‌الدين آشتياني، انجمن حكمت و فلسفه‌ي ايران، تهران، ۱۳۵۴.

المشاعر، صدرالدين شيرازي، طهوري، تهران، ۱۳۶۳.

العرشية، صدرالدين شيرازي، انتشارات مولي، تهران، ۱۳۶۱.

